

Asiaa aiesopimuksesta

Monet perheet pohtivat tarkkaan vanhempien välistä rooli- ja vastuujakoa jo hyvissä ajoin ennen lapsen syntymää, usein jo ennen kuin lapsi on saanut alkunsa. Keskusteluissa saatetaan käydä läpi tulevaan lapsiperhe-elämään liittyviä toiveita, odotuksia ja pelkoja. Osa pyrkii sopimaan etukäteen myös joistain käytännön asioista, kuten lapsen asumisen järjestelyistä, elatuksesta ja vaikka päivähoidosta. Osa perheistä kirjaa näiden keskustelujen tulokset **aiesopimukseksi**.

Aiesopimuksia ovat tehneet erityisesti kumppanuusperheet (apilaperheet), mutta sen laatiminen on perusteltua myös kahden rakkaussuhteessa olevan vanhemman perheessä. Aiesopimus on monille perheille hyvinkin merkityksellinen, vaikka se ei esimerkiksi lapsen tapaamisoikeuden toimeenpanevan viranomaisen osalta ”voimaanpantavissa” olekaan. Tämä tarkoittaa, että viranomaiset eivät hae lasta tapaamisiin aiesopimuksen perusteella. Aiesopimuksen sisällöt ovatkin usein periaatteellisia ja tarkoitettu paremminkin ehkäisemään ongelmia kuin ratkaisemaan niitä juridisesti.

”Vaikka aiesopimus ei ole samassa mielessä juridisesti sitova kuin useimmat sopimukset, se voi olla sitäkin tärkeämpi yhteisymmärryksen muotoilemisessa ja kirjaamisessa. Tutkimushankkeessamme ilmeni, että monissa apilaperheissä nimenomaan vapaamuotoinen sopimus on auttanut lapsen ja perheen arjen järjestämisessä.” **OTT Sanna Koulu, Laki ja perheiden monimuotoisuus - tutkimushanke**

Miksi aiesopimuksen tekeminen on tärkeää?

- Tärkeät keskustelut tulee käytyä systemaattisesti.
- Sopimusta läpikäydessä kirkastuu, kannattaako kumppanuusvanhemmuuteen lähteä yhdessä?”.
- Keskustelujen yksityiskohdat unohtuvat helposti. Kirjoitettuun tekstiin voi aina palata. Siitä selviää, mihin on sitouduttu ja mitä alun perin yhdessä haluttu.
- Sopimus on apuna vanhempien mahdollisissa riitautumistilanteissa. Se otetaan huomioon myös, jos lapsen asioita (lapsen etua) käsitellään käräjäoikeudessa.
- Sopimusta tehdessä sitoudutaan keskusteluihin ja asioiden päivittämiseen myös tulevaisuudessa.
- Sopimuksessa voidaan määritellä raamit muun muassa sille, miten ristiriitoja ratkotaan sekä miten ja mistä apua ja tukea tarvittaessa haetaan.

Aiesopimusohjat löytyvät täältä:

- [Aiesopimus osa 1.](#) (suunnitelma lapsen alulle saattamisesta)
- [Aiesopimus osa 2.](#) (lapsen hoitoon ja huoltoon liittyvät pelisäännöt)